

	12.Tem	19.Tem	Değişim		12.Tem	19.Tem	Değişim
BIST-100 Endeksi	97.098	101.849	% 4,9 ▲	EUR/USD	1,1269	1,1220	-% 0,4 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%18,97	%17,68	-129 bp ▼	USD/TL	5,7081	5,6531	-% 1,0 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	410	371	-39 bp ▼	EUR/TL	6,4455	6,3450	-% 1,6 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.051	1.057	% 0,6 ▲	Altın (USD/ons)	1.415	1.425	% 0,7 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,11	%2,05	-6 bp ▼	Petrol (USD/varil)	66,7	61,3	-% 8,1 ▼

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasaların seyrinde Fed ve ECB'nin para politikalarına ilişkin "güvercin" beklentiler etkili oldu. ABD'de açıklanan veriler ülke ekonomisine ilişkin karışık bir tablo çizdi. Küresel büyümeye ilişkin endişelerin arttığı bir ortamda, Çin ekonomisinin yılın ikinci çeyreğinde 27 yılın en zayıf büyümesini kaydetmesi öne çıkan bir gelişme oldu. Yurt içinde ise merkezi yönetim bütçesindeki bozulma eğilimi Haziran ayında da sürdü. İşgücü göstergeleri de Nisan döneminde zayıf görünümünü korudu. Bu hafta piyasaların gündeminde TCMB ve ECB toplantıları öne çıkıyor.

Fed ve ECB'den para politikasına ilişkin genişleyici yönde sinyaller...

Fed Başkanı Powell geçtiğimiz hafta yaptığı konuşmada, küresel büyümedeki yavaşlamanın ve ticaret savaşına ilişkin artan endişelerin ABD'de ekonomik aktivite ve enflasyon üzerindeki etkilerini değerlendirdiklerini belirterek ekonomik büyümeyi sürdürmek için uygun şekilde adım atacaklarını söyledi. St. Louis ve New York Fed Başkanlarının geçtiğimiz hafta yaptıkları açıklamalar da Fed'in bu ay sonundaki toplantısında hızlı faiz indirimine gidebileceği yönündeki beklentileri gündeme getirdi. 31 Temmuz'daki toplantısında Fed'in faiz indireceğine kesin gözüyle bakılırken, yapılacak indirim miktarına ilişkin belirsizlik sürerken 25 baz puanlık indirim beklentisinin ağır bastığı gözleniyor.

ECB Yönetim Kurulu üyesi Coeure, ECB'nin enflasyon hedefine doğru kararlı bir şekilde ilerlemeye devam etmesi için tüm araçları uygun şekilde kullanmaya hazır olduklarını söyledi. ECB'nin enflasyondaki düşük seyir ile ekonomik aktivitedeki zayıflığı gerekçe göstererek önümüzdeki dönemde yeni bir parasal teşvik uygulaması bekleniyor.

Gelişmekte olan ülkelerde de faiz indirimleri gündemde...

Gelişmiş ülke merkez bankalarının yanı sıra gelişmekte olan ülkelerde de para politikasında gevşeme adımları atılıyor. Bu gelişimde, ticaret savaşlarının başta Asya ekonomileri olmak üzere gelişmekte olan ekonomileri olumsuz yönde etkilemesi rol oynuyor. Güney Kore, Endonezya, Güney Afrika ve Ukrayna merkez bankaları geçen hafta içinde faiz indirim kararı aldı.

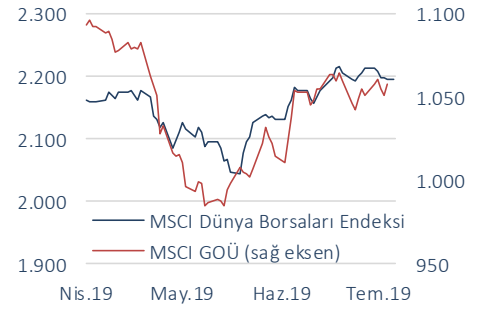
ABD'de ekonomik aktivite...

Geçtiğimiz hafta açıklanan veriler ABD ekonomisine ilişkin karışık bir görünüm sundu. Sanayi üretimi Haziran'da sınırlı artış beklentilerine karşılık bir önceki aya göre değişim göstermedi. Aynı dönemde perakende satışlar endeksi aylık bazda %0,4 ile tahminlerden hızlı artarak tüketim harcamalarına ilişkin olumlu sinyaller verdi. İşsizlik maaşı başvuruları da 8-13 Temmuz haftasında 216 bin kişi ile beklentiler paralelinde gerçekleşerek işgücü piyasasında olumlu görünümün sürdürdüğüne işaret etti.

Çin ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %6,2 büyüdü.

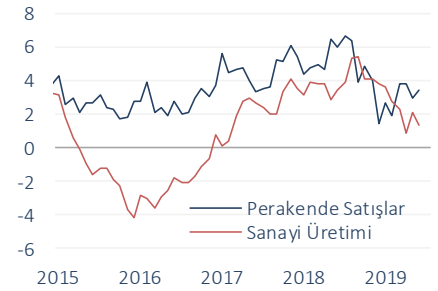
Çin ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda %6,2 ile son 27 yılın en düşük büyümesini kaydetti. Söz konusu gelişme, para politikasının önümüzdeki dönemde ekonomiyi daha da destekleyici olacağına ilişkin beklentilerin güçlenmesine yol açtı.

Küresel Borsa Endeksleri

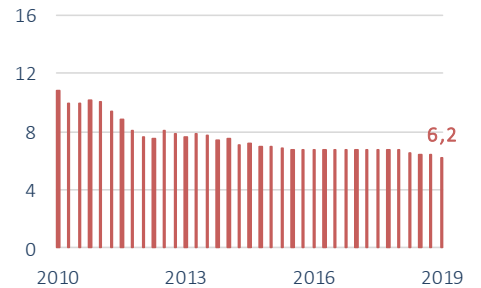
ABD'de Ekonomik Aktivite

(yıllık % değişim)

Çin'de GSYH Büyümesi

(%)

Kaynak: Fed, Datastream

Yılın ilk yarısında bütçe açığı tarihi yüksek düzeyde gerçekleşti.

Merkezi yönetim bütçe açığı Haziran'da 12,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe gelirleri %7,6 artarken, bütçe harcamaları %12,5 azaldı. Yılın ilk yarısında ise bütçe gelirlerinin zayıf bir performans sergilemesi paralelinde bütçe açığı yıllık bazda %70,5 genişledi. Böylece ilk yarıda bütçe açığı 78,6 milyar TL ile tarihi yüksek düzeyde gerçekleşti ([Bütçe Dengesi Raporumuz](#)).

İşsizlik oranı son 10 yılın en yüksek düzeyinde...

Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı Nisan ayında %13,8 ile son 10 yılın en yüksek düzeyine çıkarken, genç nüfusta işsizlik oranı %25,5 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre istihdam edilen kişi sayısı tarım, inşaat ve hizmetler sektörlerinde azalırken, sanayi sektöründe arttı.

Piyasanın yılsonu enflasyon beklentisi %15'e indi.

TCMB Temmuz ayı Beklenti Anketi'ne göre piyasanın yılsonuna ilişkin enflasyon beklentisi %15,85'ten %15'e geriledi. Yılsonuna yönelik USD/TL kuru beklentisi de 6,30'dan 6,14'e gerilerken, politika faiz oranının önümüzdeki 6 ay içerisinde kademeli olarak yaklaşık 550 baz puan indirileceği öngörüldü. 2019 yılı için GSYH tahmini ise %0,02 oranında küçülmeye işaret etti.

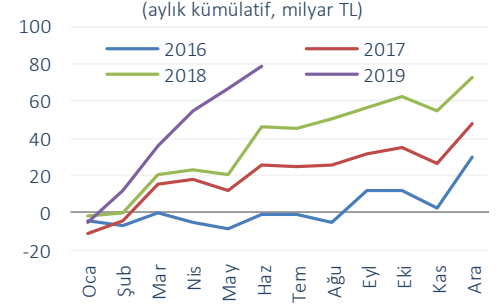
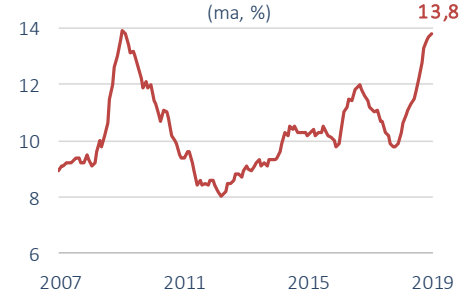
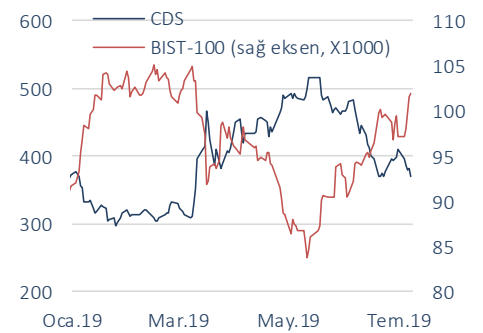
Finansal piyasalar...

Başlıca merkez bankalarından gelen genişleme sinyalleri geçtiğimiz hafta küresel hisse senedi piyasalarına destek olurken, şirket bilançolarında ticaret savaşının olumsuz etkilerinin gözlenmesi borsa endeksleri üzerinde baskı yarattı.

Geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalarda jeopolitik gelişmeler de gündemdeki yerini korudu. Hafta içinde S-400 hava savunma sistemlerinin teslim edilmeye başlanmasının ardından F-35 savaş uçaklarının Türkiye'ye satışının durdurulacağını duyuran ABD Başkanı Trump, Türkiye'ye yönelik olası yaptırımlar konusunda ise net bir açıklama yapmadı. Öte yandan, küresel piyasalarda etkili olan olumlu hava ve TCMB'nin bu hafta politika faizini indireceğine yönelik beklentiler yurt içi piyasaları destekledi. BIST-100 endeksi haftayı %4,9 yükselişle tamamlarken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi 129 baz puan düşüşle %17,68 oldu. TL, ABD doları ve euro karşısında değer kazandı.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta küresel piyasalarda ikinci çeyrek ABD büyümesinin yanı sıra öncü imalat PMI verileri takip edilecek. Ayrıca, ECB'nin Perşembe günü gerçekleştireceği para politikası toplantısı yakından izlenecek. Yurt içinde ise jeopolitik gelişmeler ile TCMB'nin PPK toplantısı ön plana çıkıyor.

Yıllara Göre Bütçe Açığının Seyri**İşsizlik Oranı****CDS ve BIST-100 Endeksi****Veri Gündemi**

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
23 Temmuz	ABD İkinci El Konut Satışları	Haziran	5,3 milyon adet	5,3 milyon adet
	Euro Alanı Tüketici Güveni, öncü	Temmuz		-7,2
	TR Tüketici Güveni	Temmuz		57,6
24 Temmuz	ABD Yeni Konut Satışları	Haziran	0,7 milyon adet	0,6 milyon adet
	ABD Markit İmalat PMI, öncü	Temmuz	51,4	50,6
	Euro Alanı İmalat PMI, öncü	Temmuz	47,6	47,6
	TR Hazine İç Borç Ödemesi	Temmuz	1,6 milyon TL	
25 Temmuz	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri	Haziran	%0,7	-%1,3
	ECB Toplantısı	Temmuz	-	-
	TCMB PPK Toplantısı	Temmuz	-	-
26 Temmuz	ABD GSYH, öncü	Ç2	%1,8	%3,1

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Sektörlerdeki Gelişmeler

Konut piyasasındaki zayıf görünüm sürüyor.

Yurt içinde konut piyasasındaki zayıf seyrin devam ettiği gözleniyor. TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Haziran'da konut satışları yıllık bazda %48,6 gerileyerek 61.355 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde ipotekli satışlar %84,6, diğer satışlar %24,7 düştü. Ülke genelinde ilk defa satılan konut sayısı yıllık bazda %59,2 düşüşle 23.265 adet olurken, ikinci el konut satışları %38,9 azalarak 38.090 adete indi. Diğer taraftan, yabancıların konut talebindeki güçlü seyrin bu dönemde de sürdüğü gözlemlendi.

Konut talebindeki belirgin düşüşün konut fiyatlarına da yansıdığı görülüyor. TCMB tarafından kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla hesaplanan Konut Fiyat Endeksi Mayıs'ta yıllık bazda %1,6 oranında yükselirken, reel olarak %14,4 oranında geriledi.

Perakende satış hacmi gerilemeye devam ediyor.

Ekonomik aktivitedeki zayıflığa bağlı olarak **perakende satış hacmindeki** olumsuz tablo devam ediyor. Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Mayıs'ta bir önceki yılın aynı ayına göre %3,7 düştü. Aynı dönemde takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro ise yıllık bazda %15,6 ile enflasyonun altında artış kaydetti. **i**

Otomotiv ana sanayiinde üretim yılın ilk yarısında %13 azaldı.

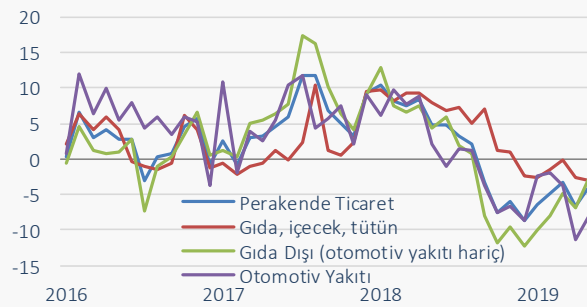
Otomotiv Sanayii Derneği'nin (OSD) verilerine göre, yılın ilk yarısında toplam otomotiv üretimi %13 azalışla 735 bin adet oldu. Yılın ilk yarısında otomobil üretimi %12 geriledi, ticari araç üretimindeki düşüş de ağırlıklı olarak iç pazardaki daralmaya bağlı olarak devam etti. İlk altı aylık dönemde adet bazında otomotiv ihracatı %8, otomobil ihracatı da %9 oranında düşüş kaydetti.

i Neden Önemli ?

Tüketici güveninin ve hanehalkı tüketim talebinin önemli bir göstergesi olan perakende satış hacmi son dönemde zayıf bir görünüm arz ediyor. Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi yıllık bazda Mayıs ayında da gerileme eğilimini sürdürerek düşüş eğilimini dokuzuncu aya taşımış oldu. Bu dönemde gıda, içecek ve tütün satışları %3, otomotiv yakıtı hariç olmak üzere gıda dışı satışlar %2,3, otomotiv yakıtı satışları da %7,8 azaldı. Otomotiv yakıtı hariç olmak üzere gıda dışı satışların alt endeksleri incelendiğinde; Mayıs ayında elektrikli eşya ve mobilya satışlarındaki düşüşün öne çıktığı görüldü. Öte yandan, tekstil, tıbbi ürünler ile posta veya internet üzerinden yapılan satışların yükselişini sürdürdüğü izlendi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi ise Mayıs ayında önceki aya kıyasla %0,3 ile sınırlı oranda artış kaydetti.

Perakende Satış Hacmi Endeksleri

(yıllık % değişim)

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.